

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

- ΑΡΤΙΚΙΟΝ
- ΤΡΙΦΥΛΙΑΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 1.Ονομασία –Υπαγωγή.
- 2.Γεωγραφική θέση.
- 3.Συνοικισμοί του.
- 4.Οδική σύνδεσή του.
- 5.Ιστορία του.
- 6.Τοποθεσίες[τοπωνυμία] της περιοχής του.
- 7.Προϊόντα του.
- 8.Οικογένειες από το Αρτίκι.
- 9.Θέση του στο χάρτη.

1. Ονομασία-Υπαγωγή

- Ονομάζεται Αρτίκιον ή απλώς Αρτίκι.
- Ήταν Κοινότητα από το 1912 μέχρι το 1998, οπότε, με τη συγχώνευση των Κοινοτήτων, έπαυσε να είναι Κοινότητα και αποτελεί πλέον Δημοτικό Διαμέρισμα του Δήμου Αετού που έχει έδρα το Κοττανάκι.
- Στα Συμβούλια του Δήμου εκπροσωπείται από τον πάρεδρό του.

2.Γεωγραφική Θέση Αρτικίου

- Το Αρτίκι είναι ένα μικρό χωριό της επαρχίας Τριφυλίας του Νομού Μεσσηνίας,στο Νότιο μέρος της Πελοποννήσου.Απέχει περίπου 243 χιλιόμετρα από την Αθήνα.
- Έχει συντεταγμένες 37,25644 Μοίρες Εγκάρσιο και 31,78077 Μοίρες Διαμήκη.
- Το βλέπουμε,πηγαίνοντας από Καλαμάτα προς Κυπαρισσία,μετά το Κοπανάκι,Νότια, στην αριστερά πλευρά,πάνω σε έναν λόφο.
- Έχει υψόμετρο περίπου 250 μέτρα.
- Έχει καλό κλίμα[χωρίς υγρασία] και πολύ πράσινο.
- Υδρεύεται με νερό από πηγή,με φυσική ροή και που χρησιμοποιείται και για άρδευση.
- Σε πολύ αραιά χρονικά διαστήματα τους χειμώνες ρίχνει χιόνια και κάνει παγετούς..

3. Συνοικισμοί Αρτικίου

- Το Αρτίκι **έχει δύο[2] συνοικισμούς** Το **Κρίτσι** και την **Παναγιά** που απέχουν περίπου 7 και 5 χιλιόμετρα,αντιοίσιχα,μετα πόδια.από το Αρτίκι και που σήμερα είναι και οι δύο ακατοίκητοι.
- Το Κρίτσι, από το 1956,έχει μετονομασθεί σε **'Αγιο Νικόλαο**,από την Εκκλησία του που είναι αφιερωμένη στον Άγιο Νικόλαο και η οποία τα τελευταία χρόνια ανακαινίσθηκε από τον Γιάννη Αναγνωστόπουλο και καθιερώθηκε να λειτουργείται το πρώτο Σάββατο μετά της Παναγίας το 15ντάυγουστο,προεξάρχοντας του Οσιολογοστάτου Αρχιμανδρήτου Φιλάρετου[κατά κόσμο Αναστασίου] Κωνσταντακόπουλου[εγγονού του Τάση Κωνσταντακόπουλου ή Τσαμάκου],Ηγουμένου της Ιεράς Μονής Αγίας Λαύρας των Καλαβρύτων Αχαΐας.
- Το Κρίτσι έχει σύνδεση οδική με αυτοκίνητο[Χωματόδρομο] από το Σελά,την Σαρακινάδα[τώρα Κρουονέρι],την Παναγιά και το Αρτίκι.
- Το Κρίτσι έχει Κεφαλάρι[πηγή] που εχρησιμοποιήτο για ύδρευση και για άρδευση.
- Στο Κρίτσι κατοικούσαν οι οικογένειες των Αναγνωστοπουλαίων ή Πατσιοουραίων[Γιώρης-Λιάς Σωτήρης],Νικολοπουλαίων ή Νασιάκηδες[Μήτσος-Θανάσης],Μελαιών[Κωσταντής,Νίκος],Κωνσταντακοπουλαίων
- [Τάσης-Γεωργάκης-Κωσταντάκης],Γιαννόπουλου[Βασίλη]
- και Νίκου Τερζή.Το1951 το Κρίτσι είχε 91 κατοίκους
- Στην Παναγιά η εκκλησία είναι αφιερωμένη στην Παναγιά και λειτουργείται στις 23 του μηνός Αυγούστου[στα νιάμερα].
- Η Παναγιά συνδέεται οδικώς[Χωματόδρομος] με την Σαρακινάδα,το Κρίτσι και το Αρτίκι.
- Στην Παναγιά κατοικούσαν οι οικογένειες των Τερζαίων[Γιώρη-Παναγιώτη-Κώστα] και αργότερα του Νίκου που ήλθε από το Κρίτσι],Παναγουλαίων[Γιάννη-Θανάση-Παναγιώτη],Λουμπριναίων[Γιώρη-Σωτήρη],και Γιώρη Λούμπαρδη ή Χατζή.
- Το 1948,στο Κρίτσι ζούσαν περίπου 10 οικογένειες και στην Παναγιά 8.Στο Σχολείο στο Αρτίκι ερχόντουσαν από το Κρίτσι 15 παιδιά και από την Παναγιά 10.

4.Οδική σύνδεση Αρτικίου

- Το Αρτίκι συνδέεται με ασφαλτοστρωμένη δρόμο με το Κοπανάκι και την Κυπαρισσία,απέχοντας 6 χιλιόμετρα από τη διασταύρωση του δρόμου Κοπανακίου-Κυπαρισσίας.Από το Κοπανάκι απέχει 7 χιλιόμετρα και από την Κυπαρισσία 22.Ο δρόμος προς το Κοπανάκι,περνάει από το γεφύρι στο ρέμα τα Αρτίκι.
- Με χωματόδρομο συνδέεται με το όμορο χωριό Πολυθέα[πρώην Μαλίκι],που απέχει περίπου 3 χιλιόμετρα,και με τους συνοικισμούς του την Παναγιά και το Κρίτσι που απέχουν περί τα 5 και 7 χιλιόμετρα,αντιοίστοιχα.

5. Ιστορία του Αρτκίου

- Το Αρτίκι άρχισε να κατοικείται, από το 1850 έως το 1915, με κατοίκους που μετοίκησαν από το χωριό Κρυονέρι[πρώην Σαρακινάδα], γιατί εκεί είχαν τις περυσίες τους.
- Στην ευρύτερη όμως περιοχή του Αρτικίου και συγκεκριμένα στις τοποθεσίες **Εκκλησιές και Ήρα** έχουν εντοπισθεί ίχνη Αρχαιολογικών ευρημάτων από τα οποία πιθανολογείται ότι το Αρτίκι είχε ξανακατοικηθεί από πολύ παλαιότερα, κατά τους παλαιοχριστιανικούς χρόνους και κατά την Βυζαντινή εποχή. Στη θέση "Ήρα" πρέπει να ήταν Οικισμός και Ναός προς τιμήν της Θεάς Ήρας. Στη θέση Εκκλησιές, μπορεί να θεωρηθεί ως βέβαιο ότι, υπήρχε οικισμός ο οποίος κατεστράφη ολοσχερώς και ερημώθη, από εχθρική επιδρομή, λίγους μήνες προ της αλώσεως της Κωνσταντινουπόλεως μάλλον τον Οκτώβριο του 1452 από τον Στρατηγό του Μωάμεθ Β΄ Τουραχάν, οι δε εναπομείναντες κάτοικοί του εγκαταστάθηκαν εις **Παναγιά, Κρίτσι και Σαρακινάδα** το 1453. Λέγεται πως όταν ο Τούρκος Πασάς πρωτοαντίκρουσε την περιοχή του Αρτικίου, με ευχαρίστηση είπε. **Αρτίκι μου Τσιφλικι μου**[λόγω του ότι η περιοχή ήταν πεδινή και πολύ εύφορος].
- Από το συνοικισμό του το Κρίτσι, όπου κατοικούσαν οι οικογένειες των Αναγνωστοπουλαίων, λέγεται ότι καταγόταν και η οικογένεια του Αναγνωστόπουλου, που μετέπειτα μετοίκησε στους Γαργαλιάνους και από την οποία καταγόταν και **ο πρώην αντιπρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών ο ANGNIU.**
- Το 1950 το Αρτίκι, με τους 2 συνοικισμούς του, είχε πληθυσμό 350 κατοίκους και το Σχολείο του το 1945 είχε 65 μαθητές.
- Εκκλησία του Αρτικίου είναι ο Άγιος Δημ ήτριος που είναι και ο προστάτης του και εορτάζει στις 26 Οκτωβρίου. Έχει ακόμα δύο ξωκλήσια Τον Αι-Δημήτρη στο Σχοινταρμένι που έχει καθιερωθεί να λειτουργείται στις 29 Σεπτεμβρίου και την Παναγία στις Εκκλησιές[την έχει φτιάξει ο Γιώρη Σταθόπουλος] που εορτάζεται τον 15νταύγουστο.
- Στη μέση του χωριού υπήρχε πηγάδι που εχρησιμοποιήτο για ύδρευση των Αρτικαίων και το οποίο αργότερα σκεπάσθηκε και έγινε πλατεία. Στη Συνέχεια παίρνανε νερό από βρύση στην Κοκκινοσκιά που και αυτήν την κατήργησαν, όταν έφεραν νερό με φυσική ροή από το Κεφαλάρι της Παναγιάς το οποίο ήδη και τώρα χρησιμοποιείται τόσο για ύδρευση όσο και για άρδευση.
- Το παλαιό Σχολείο[δωρεά στην Εκκλησία του Δημόπουλου] γκρεμίσθηκε και έχει κτισθεί νέο, που όμως δεν λειτουργεί από πολλού.

6. Τοποθεσίες Αρτκίου

- Στην ευρύτερη περιοχή του Αρτκίου συναντώνται ονομασίες τοποθεσιών[τοπωνύμια],ως κατωτέρω.

Βαμπακιά ή Φτέρη[όπου έβγαζε νερό και έπαιρναν το Καλοκαίρι οι Αρτικο-Σαρακιναδαίοι],**Βατάκι,Λιναρίστρα,Στενόλακα,Μυγδαλιές,Ντερβοσκιά,Ντερβόκαμπος,Ντροχός.Κιβούρια,Χελονόβρυση** [έβγαζε και εκεί νερό],**Ήρα,Βαρκός** [έβγαζε νερό], **Πλατανάκια,Κατσιματσιουρέικα,Κοκκινοσκιά,Σιέχου,Γούβα,Εκκλησιές,Λάκκα-Μουλά,Λάκκα Μαρτή,Αλωνάκι,Σφακούλι,Λάκκα-Κασίμη,Ρέμα τα Αρτίκι,Λάζοι,Μαχάνα,Λίμνες,Κοκκινόρικο,Καγκέλι,Λαζάκι,Παλιομανάστηρο,Βράχο,Ράχη Αγκορτσιά,,Άι Δημήτρης,Καλογερόγιαννη,Σπηλιά –Μήτρου Ντόγκα**[όπου επί Τουρκοκρατίας κρυβόταν Ο Μήτρος Ντόγκας,ο Βαρυμποπαίος,που ήταν πρωτοπαλλίκαρο,αρχικά του καπετάν Ζαχαριά Μπαρμπιτσιώτη και αργότερα του Κολοκοτρώνη και στην οποία κατέφυγαν και τα γυναικόπαιδα μαζί με τους γέροντες_σε μια από τις επιδρομές του Ιμπραήμ το 1825-1828] **κ.α.**

7. Προϊόντα του Αρτκίου

- Το κυριότερο προϊόν του Αρτκίου ήταν η μαύρη σταφίδα. Παρήγαγε όμως και σιτηρά και εσπεριδοειδή. Είχε και έχει κτηνοτροφία, αλλά τώρα παράγει, κυρίως, λάδι.
- Λόγω του καλού κλίματός του, ευδοκίμει, σχεδόν, οτιδήποτε, ακόμη και μπανάνες. Υπόψη ότι, γενικά, **η Μεσσηνία** είναι εύφορος Νομός και λόγω κλίματος και παραγωγικότητας έχει χαρακτηριστεί **ως " η Καλιφόρνια της Ελλάδος"**.

8. Οικογένειες από το Αρτίκι

- Κάτοικοι του Αρτικίου έχουν μετοικήσει στο Κοπανάκι, στην Αθήνα και σε άλλα μέρη της Ελλάδος και έχουν μεταναστεύσει στη Γερμανία, στην Αμερική, στον Καναδά, στην Αυστραλία, στην Βραζιλία κ.α.
- Ονόματα οικογενειών που κατάγονται από το Αρτίκι είναι:
Αγγελοπουλαίοι, Αδαμοπουλαίοι, Βελισσαροπουλαίοι, Γιαννοπουλαίοι, Γεωργακοπουλαίοι, Γεωργιοπουλαίοι, Δεδούσηδες, Δημητρακοπουλαίοι, Δημογκότσηδες, Διακουμαίοι, Ηλιοπουλαίοι, Κατσάρας, Κωνσταντακοπουλαίοι, Μητροπουλαίοι, Μανωλοπουλαίοι, Μελαίοι, Μερκούρηδες, Μπεμπόνηδες, Παναγουλαίοι [η Παναγούληδες], Παναγιωτοπουλαίοι, Σταθοπουλαίοι, Στασινοπουλαίοι, Χριστοπουλαίοι.

9. Θέση του Αρτικίου στο Χάρτη

